

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia și avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Croitoru Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 28.03.2017-02.03.2018
2. instanța de apel: 11.04.2018-05.06.2018
14.12.2018-13.05.2019
3. instanța de recurs: 15.08.2018 - 13.11.2018
16.07.2019-28.11.2019

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 02 martie 2018, Croitoru Ion Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de Xxxxx a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în mărime de 7000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Croitoru I. la 09 ianuarie 2017, aproximativ la orele 22:30, aflându-se în strada din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, fiind în stare de ebrietate, în urma relațiilor ostile apărute în urma unui conflict inițiat cu partea vătămată minoră Xxxxx, născut la xxxxx, urmărind scopul vătămării integrității corporale, intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu un obiect din lemn peste cap și corp, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 19 „D” din 13 februarie 2017, vătămări corporale grave, periculoasă pentru viață.

Pe baza stării de fapt descrise supra, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în temeiul art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, acțiunea săvârșită cu bună știință asupra unui minor.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul stabilit de art. 402-403 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către procuror și apărătorul Marian I. în numele inculpatului.

3.1. Procurorul, invocând ilegalitatea sentinței în partea neîncasării cheltuielilor de judecată, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să se dispună încasarea din contul inculpatului a sumei de 57 lei.

În acest sens, s-a menționat că, odată cu stabilirea vinovăției inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine și obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare. În cazul dat, inculpatul Croitoru I. nu este o persoană vulnerabilă, adică încasându-se de la acesta cheltuielile judiciare în sumă de 57 lei, nu se va influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

3.2. Apărătorul inculpatului, Marian I., a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate din art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal, în cele din art. 151 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepsei prin prisma art. 90 Cod penal.

Apelantul a indicat că instanța de fond nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu a apreciat corespunzător probele din dosar, or din depozițiile martorului Croitoru N., care a fost emoționată și a spus că este vecină cu partea vătămată, nu este corect de a conchide că aceștia erau vecini, întrucât locuiesc la o distanță impunătoare, adică destul de departe ca să fie vecini, iar inculpatul nu putea să cunoască despre faptul că partea vătămată, Xxxxx, este minor.

În opinia avocatului, prima instanță eronat a statuat că, inculpatul cunoștea despre minoratul victimei, dat fiind că, deși Croitoru I. și partea vătămată Xxxxx, locuiesc în comuna Xxxxx, aceasta este alcătuită din satul Xxxxx, satul Ieleneșteni, satul Călimănești și satul Heleşteni, unde sunt în total un număr impunător de locuitori, și apoi Croitoru I. s-a aflat mult timp peste hotarele țării, în Federația Rusă, toate acestea conduc la opinia că partea nu putea să cunoască cu certitudine că Xxxxx este minor.

De asemenea, s-a menționat că martorul Gaimer A., care a inițiat împreună cu partea vătămată conflictul, nu a fost audiat. Instanța nu a ținut cont nici de solicitarea apărării cu referire la reținerea temeiului din art. 76 lit. g.) Cod penal, ca circumstanță atenuantă, care expres prevede că ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor victimei, dacă ele au provocat infracțiunea, contribuie la atenuarea pedepsei aplicate inculpatului. În speță, sunt evidente acțiunile părții vătămate, care l-a ora 22:30 a pătruns în gospodăria inculpatului, apoi în casă, a numit-o cu cuvinte necenzurate pe soția acestuia, a forțat ușa și până la urmă a intrat cu o bătă în casă să se răfuiască fizic cu inculpatul. Prima instanță doar a stabilit că, la caz, nu sunt careva circumstanțe agravante, fără să se expună asupra celor atenuante.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată privind încasarea prejudiciului material în sumă de 7000 lei, s-a menționat că, deși inculpatul

recunoaște și dorește să acopere cheltuielile pe care le-a suportat partea, totuși suma acestora trebuie probată de partea adversă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2018, apelul avocatului Marian I. declarat în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat, cu admiterea apelului declarat de procuror și cu casarea sentinței în partea neîncasării cheltuielilor judiciare și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care s-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 57 lei, pentru efectuarea expertizei judiciare.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a consemnat că, instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate juridic în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a consemnat că, la caz, este indubitabil că Croitoru I., intenționat, cunoscând că partea vătămată Xxxxx, născut la xxxxx, este minor, având cu sine o bătă din lemn, i-a aplicat multiple lovituri peste cap și corp, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate, a martorului Croitoru N. și prin probele anexate la dosar, dar și prin recunoașterea parțială a învinuirii de către inculpat.

Prin urmare, solicitarea privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului din art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal, în art. 151 alin. (1) Cod penal, nu poate fi acceptată, neavând bază legală și probantă, mai mult că partea apărării nu a prezentat instanței nici o probă în acest sens, iar din probele existente în dosar s-a stabilit cu certitudine că inculpatul cunoștea faptul că partea vătămată era minoră, la momentul agresării acesteia de către inculpat.

Astfel, vina lui Croitoru I. de vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, acțiune săvârșită cu bună știință asupra unui minor, a fost dovedită pe deplin. De asemenea, Curtea a considerat că, la stabilirea pedepsei, s-a ținut seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază sau agravează răspunderea.

Instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile art. 7, 75 Cod penal și a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei enunțat în art. 61 Cod penal.

Cu privire la alegațiile apelantului în partea soluționării acțiunii civile, instanța a evidențiat că, în baza prevederilor legale în materie, dreptul la compensarea bănească a prejudiciului material îl au persoanele prejudiciate direct. Conform probelor prezentate de către acuzatorul de stat și partea civilă, în urma săvârșirii infracțiunii, ultimului i-a fost cauzat un prejudiciu material care este estimat la 7000 lei, fapt recunoscut și de inculpat, din care considerent, instanța întemeiat a dispus încasarea de la Croitoru I. a acestei sume.

Pe de altă parte, analizând raționamentele expuse de procuror în cererea de apel, instanța a statuat că acestea sunt întemeiate, iar solicitarea privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 57 lei, de la inculpat în beneficiul statului, urmează a fi admisă integral. În acest sens, făcând trimitere la art. 227 și 229 Cod de procedură penală, instanța a menționat că, plata cheltuielilor judiciare urmează a fi puse în sarcina inculpatului atâta timp cât Croitoru I. a recunoscut că a aplicat lovituri părții vătămate, iar din probele cercetate s-a stabilit cu certitudine culpa inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, or, efectuarea expertizelor care reprezintă obiectul de studiu al instanței de apel, au avut la geneză comportamentul infracțional al inculpatului.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, avocatul Zadorojnîi A. acționând în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei, cu adoptarea unei hotărâri de recalificare a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului din art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal, în cele din art. 151 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepsei de 5 ani privațiune de libertate, prin prisma art. 90 Cod penal, totodată se solicită anularea încasării din contul inculpatului a sumei de 57 lei, cheltuită de stat pentru efectuarea expertizei judiciare.

Recurentul evidențiază că, în descrierea faptei imputate inculpatului, instanțele nu au indicat semnul calificativ „cu bună știință asupra unui minor”, despre care fapt a atenționat și la etapa precedentă de judecare a cauzei.

Instanțele de fond nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu au apreciat corespunzător faptul că din constituția părții vătămate și comportamentul acestuia, nu se poate de conchis cu certitudine că persoana este minoră.

În opinia avocatului, faptul că martorul Gaimer A., care a inițiat împreună cu partea vătămată conflictul, nu a fost audiat, este o lacună a instanțelor, pentru că acesta putea furniza informație importantă pentru soluționarea cauzei.

În conținutul pct. 39 din decizia instanței de apel, în mod arbitrar, se face referire că inculpatul cunoștea despre faptul că partea vătămată era minoră, iar argumentele apărătorului privind recalificarea faptei, au fost desconsiderate de instanță, fiind respinse arbitrar și superficial prin mențiunea că: „ ... din materialele cauzei s-a stabilit faptul că inculpatul cunoștea că partea vătămată era minor”.

Totodată, se menționează că partea apărării nu a contestat latura obiectivă a infracțiunii comise de inculpat, fiind de acord că, în urma acțiunilor întreprinse de Croitoru I. părții vătămate Xxxxx i-au fost cauzate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

Instanța de apel, s-a expus detaliat asupra elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal, cu toate că încadrarea juridică a faptei în baza art. 151 Cod penal nici nu a fost contestată de părți și, din contra, a omis să-și argumenteze soluția vizavi de criticele concrete avansate de apelant cu referire la cunoașterea faptului că victima era minoră.

Recurentul susține că, contrar poziției susținute de partea apărării, în pct. 40-42 a deciziei contestate, Colegiul penal din nou reexaminează probele în vederea

semnelor calificative enumerate în alin. (1) art. 151 Cod penal și deja recunoscute de inculpat.

Însă, de fapt instanța nu a analizat dacă inculpatul cu bună știință (cu certitudine) cunoștea despre minoratul părții vătămate Xxxxx Instanțele inferioare doar au copiat rechizitoriul, ignorând constatările efectuate în cadrul cercetărilor judecătorești. Xxxxx, fiind audiat la urmărirea penală și în ședința instanței de fond, a declarat că „niciodată nu am discutat despre vârsta mea și nu cred că dlui (adică Croitoru I.) cunoștea cu certitudinea ce vârstă am”, extras din procesul-verbal de audierea părții vătămate Xxxxx din data de 09.02.2017, fila dosarului 26 verso.

Instanțele inferioare nu au contrapus data faptei comise - 09.01.2017 și data când victima Xxxxx a atins majoratul - 25.01.2017, diferența constituie doar 2 săptămâni, termenul care nu poate fi urmărit, dacă nu știi concret data nașterii persoanei. Ca atare, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului, dar nu apărării după cum a consemnat instanța de apel.

Prin ordonanța din 08.02.2017 corect s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la săvârșirea infracțiunii prevăzute anume de art. 151 alin. (1) Cod penal (f.d. 1).

Ulterior, prin ordonanța procurorului (f.d. 71), Croitoru I. a fost pus sub învinuire în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume pentru „vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, acțiune săvârșită asupra unui minor”. Aceiași formulare a învinuirii a fost repetată și în actul final de învinuire (f.d. 81).

Analizând circumstanțele cauzei, constatările, fapta descrisă prin ordonanță de pornire a urmăririi penale (f.d. 1), prin ordonanța din 10.02.2017 de recunoaștere a lui Croitoru I. în calitate de bănuț (f.d. 46), prin ordonanța de punere a lui Croitoru I. sub învinuire (f.d. 71), prin rechizitoriul (f.d. 81), precum și lipsa descrierii faptei în actul judecătoresc, cu referire la „acțiune săvârșită cu bună știință asupra unui minor”, rezultă că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În afară de omisiunile indicate supra, dând o încadrarea juridică incorectă, instanțele de fond încalcând art. 61, 75, 76, 78 Cod penal au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, motivul de casare prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 10) Codul de procedură penală. În textul hotărârilor atacate nu se conțin aprecierile instanței de fond și de apel privitor la circumstanțele atenuante și posibilitatea aplicării pedepsei cu suspendarea executării.

Instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul, că inculpatul a recunoscut faptele indicate și formulate în rechizitoriul, s-a căit sincer de cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a recunoscut vinovăția, circumstanțe prevăzute de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal. Inculpatul benevol a reparat paguba pricinuită, fapt confirmat prin cererea lui Xxxxx, unde se menționează că el personal a primit de la Croitoru O. - 7000 lei, suma pretinsă de acesta în acțiunea civilă și circumstanță prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. e) Cod penal. La fel, s-a ignorat că acțiunile victimei au avut un caracter ilegal și imoral, care au provocat comiterea infracțiunii.

Avocatul susține că, în speță sunt întrunite toate condițiile pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate lui Croitoru I., iar instanțele inferioare nu au examinat oportunitatea stabilirii lui Croitoru I. pedepsei cu executare, adică s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța de apel în mod greșit a admis apelul depus de procuror și a dispus casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care din contul inculpatului a fost încasată suma de 57 lei pentru cheltuielile de judecată, survenite în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale.

Astfel, se reține că expertiza medico-legală a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatării gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

Prin urmare, se atestă că instanța de apel incorect a soluționat apelul procurorului și greșit 1-a admis, or astfel de cheltuieli ce sunt suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

În drept, recurentul își întemeiază cererea pe prevederile inserate la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit la Curții Supreme de Justiție din 13 noiembrie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat, fiind casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În partea descriptivă a deciziei, instanța de recurs a consemnat că instanța de apel nu a dat răspuns la toate capetele de cerere din apelul apărătorului, prin aceasta nerezolvând fondul apelului declarat. Or, în esență, apelantul-apărătorul inculpatului a pretins în cererea de apel că, partea acuzării nu a probat faptul că inculpatul a cunoscut cu certitudine despre minoratul victimei, ceea ce a avut drept consecință încadrarea juridică greșită a acțiunilor reținute în sarcina lui Croitoru I.

Caracterul succint al concluziei formulate de instanța de apel față de criticele părții apărării a fost calificat de către instanța de recurs ca fiind o motivare insuficientă și irelevantă, contrară standardelor procedurale inserate la art. 6 paragraf. 1 din Convenția Europeană.

Prin urmare, instanța de recurs a reținut cele menționate de recurent privitor la aceea că, în conținutul pct. 39 din decizia instanței de apel, în mod arbitrar, se face referire că inculpatul cunoștea despre faptul că partea vătămată era minoră, argumentele apărătorului în acest sens fiind desconsiderate și respinse superficial de instanță prin mențiunea că: „ ... din materialele cauzei s-a stabilit faptul că inculpatul cunoștea că partea vătămată era minor”.

Totodată, corect avocatul Zadorojnîi A. evidențiază că partea apărării nu a contestat latura obiectivă a infracțiunii comise de inculpat, fiind de acord că în urma acțiunilor întreprinse de Croitoru I. părții vătămăte Xxxxx i-au fost cauzate leziuni

corporale grave, periculoase pentru viață. Cu toate acestea, instanța de apel, s-a expus detaliat prin raportare la doctrina juridică, asupra tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal, ceea ce nici nu a fost contestat de părți și, din contra, a omis să-și argumenteze corespunzător soluția vizavi de criticele concrete avansate de apelant cu referire la cunoașterea faptului că victima era minoră.

În același context, instanța de recurs a stabilit că, contrar poziției susținute de partea apărării în apel, în pct. 40-42 a deciziei contestate, instanța de apel din nou a reexaminat probele din dosar în vederea constatării existenței semnelor calificative enumerate în art. 151 alin. (1) Cod penal, care deja au fost recunoscute integral de inculpat. În fapt, neanalizând dacă inculpatul cu certitudine cunoștea despre minoratul părții vătămate Xxxxx la momentul comiterii infracțiunii.

Toate acestea, conduc la ideea că, în această speță, instanțele inferioare au copiat rechizitoriul, ignorând constatările efectuate în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești, unde Xxxxx, fiind audiat la urmărirea penală și în ședința instanței de fond, a declarat expres că: „niciodată nu am discutat despre vârsta mea și nu cred că dlui (adică Croitoru I.) cunoștea cu certitudine ce vârstă am” - extras din procesul-verbal de audierea părții vătămate Xxxxx din data de 09 februarie 2017, f.d. 26 verso. Declarații similare se regăsesc și în conținutul sentinței și a deciziei instanței de apel.

Prin urmare, în viziunea instanței de recurs, odată cu rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să-și revadă soluția în partea în care a statuat asupra faptului că, din probele acumulate la dosar rezultă cu certitudine că inculpatul a cunoscut despre starea de minorat a victimei.

Nu în ultimul rând, instanța de recurs a atras atenția instanței de apel că, partea apărării, atât în cererea de apel, cât și în cea de recurs, face referire expresă la faptul că, în descrierea faptei imputate inculpatului, instanțele nu au indicat și nu au descris semnul calificativ „cu bună știință asupra unui minor”, reținând calificarea în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal și constatând că Croitoru I.:

„ ... la 09 ianuarie 2017, aproximativ la orele 22:30, aflându-se în strada din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, fiind în stare de ebrietate, în urma relațiilor ostile apărute în urma unui conflict inițiat cu partea vătămată minoră Xxxxx, născută la xxxxx, urmărind scopul vătămării integrității corporale, intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu un obiect din lemn peste cap și corp, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 19 „D” din 13 februarie 2017, vătămări corporale grave, periculoasă pentru viață.”

Deci, în descrierea faptei reținute în sarcina inculpatului pe art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanțele au desconsiderat descrierea detaliată a semnelui calificativ: „cu bună știință asupra unui minor”. Or, imputarea prevederilor de la lit. b), presupune că făptuitorul trebuie să aibă certitudinea privind vârsta victimei, care poate fi dedusă din maniera de conduită a acesteia, din aspectul ei exterior sau din alte surse. În doctrina juridică s-a evidențiat că, în cazul în care infractorul consideră, în mod întemeiat, că victima a atins majoratul, iar aceasta nu corespunde realității nu-i poate fi imputată circumstanța agravantă prevăzută la lit. b). Totodată, aceasta nu înseamnă că făptuitorul nu urmează a fi tras la răspundere pentru

infracțiunea de vătămare intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății în formă neagravată, adică în baza alin. (1) al art. 151 Cod penal.

În acest aspect, partea apărării justificat a menționat că, instanțele de fond nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu au apreciat corespunzător faptul că din constituția părții vătămate și comportamentul acestuia, nu se poate de conchis cu certitudine că persoana este minoră. La fel, corect, se expune apărătorul inculpatului, că instanțele inferioare nu au supus analizei faptul că data comiterii infracțiunii a fost - 09.01.2017, iar data când victima Xxxxx a atins majoratul - 25.01.2017, diferența fiind doar de 2 săptămâni, termenul care nu poate fi urmărit, dacă nu știi concret data nașterii persoanei.

Fiind consecvenți în cele expuse, se impune concluzia că instanțele de fond au ales să rămână reticente la o serie de aspecte fundamentale pentru justa soluționarea a cauzei deferite judecății, analizând superficial circumstanțele de fapt și de drept ale acesteia, fără a pătrunde în esență, formulând niște concluzii generale și neîntemeiate cu privire la stabilirea vinovăției inculpatului Croitoru I. în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Pe lângă cele expuse, instanța de recurs a mai menționat că, în partea încasării cheltuielilor de judecată de la inculpat în beneficiul statului, soluția, la fel, urmează a fi revizuită de Curtea de Apel, or accentele în soluționarea chestiunii date urmează a fi puse pe reglementările legale legate de compensarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor, care sunt regăsite în art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 75 al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr. 68 din 14 aprilie 2016, ce stabilesc exhaustiv că cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare urmează a fi suportate de către ordonatorul acestei acțiuni procesuale, dacă inițiativa emană de la ultimul, iar proba obținută va fi utilizată pe parcursul procesului penal în vederea susținerii învinuirii.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2019, a fost respins ca nefondat apelul procurorului și admis apelul avocatului Marian I. în numele inculpatului, fiind casată parțial, în latura penală sentința și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Croitoru I. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în rest sentința a fost menținută.

10. În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ținând cont de prevederile 191 Cod penal, instanța de apel a constatat că, Croitoru I. la data de 09 ianuarie 2017, aproximativ pe la orele 22-30, aflându-se în strada din satul Xxxxx, raionul Xxxxx, fiind în stare de ebrietate, în urma relațiilor ostile apărute în urma unui conflict între el și partea vătămată minoră Xxxxx, născut la xxxxx, urmărind scopul vătămării integrității corporale, intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu un obiect din lemn peste cap și

corp, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 19 „D” din data de 13 februarie 2017, vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

Astfel, instanța de apel a constatat că, acțiunile incriminate inculpatului Croitoru I. au fost încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal *„vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață”*.

Totodată, în viziunea instanței de apel, pe lângă faptul că inculpatul vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, și-a recunoscut-o, instanța de apel a indicat că, culpa acestuia în comiterea infracțiunii incriminate este demonstrată prin declarațiile părții vătămate Xxxxx, martorului Croitoru N., raportul de expertiză extrajudiciară nr. 12 „D” din 06 februarie 2017 (pag. 35-36); raportul de expertiză judiciară nr. 19 „D” din 13 februarie 2017 (f.d. 40-41); procesul verbal de examinare a obiectului din data de 09 februarie 2017 (pag. 21); obiectele recunoscute în calitate de mijloc material de probă prin ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 09 februarie 2017 (pag.22).

La caz, instanța de apel a reținut că, partea apărării în cererea de apel face referire expresă la faptul că, în descrierea faptei imputate inculpatului, instanța de fond nu a indicat și nu a descris semnul calificativ *„cu bună știință asupra unui minor”*, reținând calificarea în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal și constatând că Croitoru I.: *„ ... la 09 ianuarie 2017, aproximativ la orele 22:30, aflându-se în strada din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, fiind în stare de ebrietate, în urma relațiilor ostile apărute în urma unui conflict inițiat cu partea vătămată minoră Xxxxx, născută la xxxxx, urmărind scopul vătămării integrității corporale, intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu un obiect din lemn peste cap și corp, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 19 „D” din 13 februarie 2017, vătămări corporale grave, periculoasă pentru viață.”*

În acest sens, instanța de apel a menționat că, instanța de fond nu ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu a apreciat corespunzător faptul că, din constituția părții vătămate și comportamentul acestuia, nu se poate de conchis cu certitudine că persoana este minoră, or Xxxxx are comportamentul caracteristic unui adult, or acesta consuma alcool și comunica cu persoane mult mai învârstă ca el. Mai mult ca atât. partea vătămată Xxxxx avînd o statură mai înaltă și mai voluptuoasă ca a inculpatului Croitoru I.

Totodată, instanța de apel a reținut că data comiterii infracțiunii a fost – 09.01.2017, iar data când victima Ciobanu G. a atins majoratul - 25.01.2017, diferența fiind doar de 2 săptămâni, termenul care nu poate fi urmărit, dacă nu știi concret data nașterii persoanei.

Mai mult ca atât, instanța de apel a stabilit că declarațiile date de către partea vătămată Xxxxx la urmărirea penală, f.d 26 verso, cât și în instanța de fond care a declarat: *„niciodată nu am discutat despre vîrsta mea și nu cred că dlui cunoștea cu certitudine ce vîrstă am”*

Prin urmare, cu certitudine s-a constatat faptul că inculpatul Croitoru I. nu a cunoscut că partea vătămată Ciobanu G. la momentul săvârșirii infracțiunii era minor, astfel inculpatul Croitoru I. urmează a fi tras la răspundere penală în baza art. 151 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a constatat că, acțiunile inculpatului, au fost încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 5 la 10 ani, iar din interpretarea sistemică a prevederilor art. 151 alin. (1) Cod penal și art. 16 alin. (4) Cod penal infracțiunea incriminată inculpatului se califică ca infracțiune gravă.

Astfel, ținând cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului, de gradul prejudiciabil al faptei comise, de atitudinea inculpatului față de cele săvârșite, totodată, ținând cont și de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea condamnăților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, instanța de apel a conchis că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, referitor la acțiunea civilă înaintată de partea civilă, cu referire la încasarea prejudiciului material în sumă de 7000 lei, instanța de apel a stabilit că instanța a admis o soluție motivată și echitabilă.

Potrivit prevederilor legilor precizate, comentate, dreptul la compensarea bănească a prejudiciului material îl au persoanele prejudiciate direct. Conform probelor prezentate de către acuzatorul de stat și partea civilă, în urma săvârșirii infracțiunii ultimului i-a fost cauzat un prejudiciu material care este estimat la suma de 7000 lei, fapt recunoscut și de inculpat, din care considerent, instanța întemeiat a dispus încasarea de la ultimul a prejudiciului material în sumă de 7000 lei.

Consecvent, vis-a-vis de apelul depus de procuror, instanța de apel a reținut că argumentele acuzatorului de stat urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare 09.02.2018 a fost exclus alin. (2) din prezentul articol, astfel instanța de apel a constatat că raportul de expertiză extrajudiciară nr. 12D din 16.02.2017, a fost efectuat la solicitarea organului de urmărire penală pînă la intrarea în vigoare a Legii sus menționate prin care a fost exclus alin. (2) a art.143 Codul de procedură penală.

Drept urmare celor invocate, instanța de apel a indicat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

11. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinar de către:

11.1 Procuror, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- argumentele instanței de apel sunt nefondate, instanța apel nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu a apreciat corespunzător probele din dosar prezentate și cercetate de acuzare;

- analizând declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor instanța de apel urma să le apreciază ca fiind parțial veridice, iar în partea în care

nu recunoaște faptul că știa că partea vătămată este minor, urma să le apreciază ca fiind neveridice și oferite în sensul de a se eschiva de la răspunderea penală, mai mult versiunea inculpatului este combătută de declarațiile părții vătămate Ciobanu G., martorului Croitoru N.;

- martorul Croitoru Nina, confirmă faptul că inculpatul a luat bîta proprie și l-a lovit pe partea vătămată, iar partea vătămată confirmă că inculpatul cunoaște că primul era minor, se cunoștea cu părinții săi, locuiesc într-un sat, la fel partea vătămată confirmând că inculpatul i-a aplicat lovituri în regiunea capului;

- declarațiile părții vătămate coroborează și cu sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi: raportul de expertiză judiciară nr. 12 „D” din 06 februarie 2017, raportul de expertiză judiciară nr. 19 „D” din 13 februarie 2017; procesul verbal de examinare a obiectului din data de 09 februarie 2017;

- inculpatul a comis fapta lui imputată, în cauză fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de vătămare intenționată gravă a integrității corporale, art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, acțiune săvârșită cu bună știință asupra unui minor, iar în aceste circumstanțe, nu puteau fi reținute argumentele apărătorului în partea în care a solicitat ca acțiunile inculpatului să fie recalificate de la alin. (2) la alin. (1) art. 151 Cod penal, or din materialele cauzei s-a stabilit faptul că inculpatul cunoștea că partea vătămată este minor;

- la momentul săvârșirii infracțiunii, partea vătămată Xxxxx avea 17 ani;

-diferența de vîrstă între inculpat și partea vătămate este de 17 ani, ambii, și inculpatul Croitoru Ion și partea vătămată Xxxxx sunt din satul Xxxxx, care este satul lor de baștină, mai mult ca atît sunt vecini cum a afirmat și martorul Croitoru Nina, inculpatul cunoștea părinții victimei, iar instanța de apel nu a apreciat aceste circumstanțe ce dovedesc faptul că inculpatul cunoștea cu certitudine despre minoratul părții vătămate la mometul comiterii infracțiunii;

- instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile inculpatului Croitoru I., care a indicat că nu cunoștea despre vîrsta părții vătămate.

În drept recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală.

11.2 Avocatul Zadorojnîi A. în numele inculpatului, care solicită casarea parțială a acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită lui Croitoru I. pedeapsă de 5 ani închisoare, cu suspendarea executării acesteia pe un termen de 2 ani sau 5 ani închisoare cu suspendare parțială a executării, fiind dispusă sancțiunea de 2 ani 6 luni în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 ani și 6 luni, fiind suspendată pe o perioadă de probațiune de 2 ani, în rest să fie menținută decizia.

În motivarea recursului indică:

- consideră decizia în partea ce ține de neaplicarea art. 90 sau 90¹ Cod penal, este nejustificată și nemotivată, pasibilă casării cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care va fi dispusă suspendarea condiționată (parțială) a executării pedepsei aplicate lui Croitoru I.;

- soluția instanței de apel de a respinge apelul procurorului, de a reîncadra fapta în baza art. 151 alin.(1) Cod penal și de a numi lui Croitoru Ion pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani corespunde rigorilor legale, este argumentată și motivată;

- instanța de apel judecând cauza în procedura de apel urma să examineze toate circumstanțele cauzei și să se expune asupra tuturor capetelor apelului declarat în interesele inculpatului, inclusiv și privitor la individualizarea pedepsei și posibilitatea aplicării art. 90 sau 90¹ Cod penal și suspendarea condiționată (parțială) a executării pedepsei aplicate lui Croitoru Ion;

- instanța inferioară nu a supus analizei, faptul că la momentul judecării apelului și stabilirii pedepsei, părții vătămate Xxxxx i-a fost integral recuperată dauna pricinuită, ultimul neavînd careva pretenții către Croitoru Ion a susținut poziția ultimului referitor la suspendarea pedepsei. Probele anexate care demonstrează recuperarea daunei, lipsa pretențiilor și susținerea de către partea vătămată Xxxxx a apelului declarat în interesele lui Croitoru Ion, nu au fost analizate, examinate. Instanța de apel nu s-a expus referitor la admiterea lor sau respingere;

- instanța de apel în general nu s-a expus referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art. art. 90 sau 90¹ Cod penal, chiar dacă părțile au solicitat acest lucru. Aceste cerințe au rămas neauzite de către instanța de apel, ce se egalează cu încălcarea dreptului la un proces echitabil, omisiunea care poate fi reparată de către instanța de recurs.

- la aplicarea pedepsei inculpatului Croitoru Ion pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art. 61, 75 Cod penal, neținând cont de circumstanțele legale, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat sau tras la răspundere penală, care din start a recunoscut vina că a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, greșit calificat ca art. 151 alin. (2) în cadrul urmăririi penale, că inculpatul are familie, un copil minor și este unicul întreținător a familiei, că dauna este recuperată integral și partea vătămată nu dorește ca inculpatul să fie pedepsit cu executare. Instanța nu a ținut cont, că la moment inculpatul se află în detenție un termen destul de îndelungat, a conștientizat comportamentul său și a făcut concluzii necesare;

- instanța inferioară n-a luat în considerație, că acțiunile victimei au caracter ilegal și imoral, care au provocat infracțiunea comisă de Croitoru Ion, or, Xxxxx împreună cu Gaimer Andrei l-a ora 22-30, fiind în stare de ebrietate avansată au pătruns în gospodărie, apoi și în casa lui Croitoru Ion, l-au numit cu cuvinte necenzurate, au speriat familia lui Croitoru Ion, au forțat ușa și pînă la urmă au intrat cu bîta în casă să se răfuiască fizic cu Croitoru Ion, aplicîndu-i forță fizică;

- la individualizarea pedepsei, instanța inferioară nu a ținut cont de lipsa urmărilor grave pentru victimă (este sănătos și plecat peste hotarele țării, unde lucrează), comiterea de primă dată unei infracțiuni, de motivele făptuitorului (care a apărut casa și familia), de persoana celui vinovat (care se caracterizează pur

pozitiv - f.d. 52), de condițiile de viață ale familiei inculpatului (care este unicul întreținător a familiei, copilul minor la întreținere);

- în speța sunt întrunite toate condițiile pentru dispunerea suspendării (parțiale) condiționate a executării pedepsei aplicate lui Croitoru Ion, iar instanța de apel nu a examinat oportunitatea numirii lui Croitoru I. a pedepsei cu suspendarea executării, adică s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor art. 90, 90¹ Cod penal;

- prin decizia instanței de apel din 13.05.2019 a fost încălcat grav dreptul inculpatului prevăzut la art. 6 § 1 și art. 6 § 2 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, ceea ce constituie un viciu fundamental în cadrul procedurii instanței de fond care a afectat hotărârea atacată.

În drept recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

12. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Din cuprinsul recursului declarat de către procuror se reține, că aceasta menționează ca temei de drept pct. 6) și 12) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, indicând faptul că instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, neapreciind corespunzător probele, astfel acțiunile inculpatului uramau a fi încadrate în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de recurs, studiind textul deciziei atacate constată, că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel, judecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei,

expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a lui Croitoru I. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Totodată, instanța de recurs consideră, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cuprinzând argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată și corect a considerat, că Croitoru I., este vinovat anume de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, iar decizia instanței de apel cuprinde fapta constatată, astfel partea descriptivă a deciziei cuprinde, în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Din textul recursului declarat sub aspectul prezenței temeiului de casare prevăzut de pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit reține că, recurentul invocă, precum că reieșind din probele administrate în cauză acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal, or din materialele cauzei s-a stabilit că inculpatul cunoștea că partea vătămată este minor.

Analizând criticile invocate de către procuror, prin prisma incidenței temeiului de casare invocat, instanța de recurs menționează că acestea, de fapt, au constituit obiect de studiu în instanța de apel și asupra cărora în decizia adoptată, instanța de apel s-a expus argumentat.

În cauza supusă judecării Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, examinând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

Astfel, nu este fondată critica recurentului, în sensul pretinderii că inculpatul cunoștea că partea vătămată este minor, deoarece instanța de apel a analizat minuțios aceste aspecte și s-a expus argumentat în privința lor.

Astfel, Colegiul penal reține că imputarea prevederilor de la lit. b) a alin. (2) art. 151 Cod penal, presupune că făptuitorul trebuie să aibă certitudinea privind vârsta victimei, care poate fi dedusă din maniera de conduită a acesteia, din aspectul ei exterior sau din alte surse. În doctrina juridică s-a evidențiat că, în cazul în care infractorul consideră în mod întemeiat, că victima a atins majoratul, iar

aceasta nu corespunde realității nu-i poate fi imputată circumstanța agravantă prevăzută la lit. b).

În acest sens, Colegiul penal atestă că instanța de apel just a menționat că, instanța de fond nu ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu a apreciat corespunzător faptul că, din constituția părții vătămate și comportamentul acestuia, nu se poate de conchis cu certitudine că persoana este minoră, or Xxxxx are comportamentul caracteristic unui adult, deoarece acesta consuma alcool și comunica cu persoane mult mai învârstă ca el. Mai mult ca atât, partea vătămată Xxxxx avînd o statură mai înaltă și mai voluptuoasă ca a inculpatului Croitoru I.

Totodată, în viziunea instanței de recurs, instanța de apel corect a reținut și faptul că data comiterii infracțiunii a fost – 09.01.2017, iar data când victima Ciobanu G. a atins majoratul - 25.01.2017, diferența fiind doar de 2 săptămâni, termen care nu poate fi urmărit, dacă nu știi concret data nașterii persoanei.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut declarațiile date de către partea vătămată Xxxxx la urmărirea penală, f.d 26 verso, cât și în instanța de fond care a declarat: *„niciodată nu am discutat despre vîrsta mea și nu cred că dlui cunoștea cu certitudine ce vîrstă am”*, din care considerent, Colegiul penal respinge argumentele procurorului, precum că versiunea inculpatului este combătută prin declarațiile părții vătămate și că ambii, inculpatul Croitoru Ion și partea vătămată Xxxxx sunt din satul Xxxxx, care este satul lor de baștină, mai mult ca atât sunt vecini cum a afirmat și martorul Croitoru Nina, inculpatul cunoștea părinții victimei, or în opinia instanței de recurs aceste circumstanțe nu confirmă faptul că, inculpatul știa despre vârsta victimei, care la data comiterii infracțiunii era de 17 ani și peste două săptămâni a împlinit majoratul, luînd în considerație și constituția părții vătămate și comportamentul acestuia.

Prin urmare, cu certitudine s-a constatat faptul că inculpatul Croitoru I. nu a cunoscut că partea vătămată Ciobanu G. la momentul săvârșirii infracțiunii era minor, astfel inculpatul Croitoru I. corect a fost tras la răspundere penală în baza art. 151 Cod penal, urmînd a fi respinse și criticile procurorului precum că, instanța de apel urma să aprecieze ca fiind neveridice declarațiile inculpatului, precum că nu cunoștea că partea vătămată este minor.

Astfel, instanța de recurs atestă faptul, că instanța de apel corect a apreciat probele prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, care indică că inculpatul Croitoru I. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață*.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal reține că corect au fost calificate acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, iar din ansamblu de probe administrate, se atestă că inculpatul Croitoru I. nu a cunoscut că partea vătămată Ciobanu G. la momentul săvârșirii infracțiunii era minor și în cele din urmă temeiurile pentru recurs invocate și stipulate la pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea.

Totodată, instanța de recurs reține, că hotărârea instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și motivată, fiind evaluat

just probatoriul administrat și indicate motivele pe care și-a întemeiat hotărârea adoptată, drept urmare toate criticile din recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, sunt vădit neîntemeiate, respectiv acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Zadorojnîi A. în numele inculpatului.

Așadar, în prezenta speță, în recursul declarat, avocatul, invocă ca temeiuri de casare a hotărârii instanței de apel, art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate, contrar prevederilor legale, nefiind de acord cu aplicarea pedepsei reale cu închisoare, în privința inculpatului, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde.*

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speța nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii art. 151 alin. (1) Cod penal.

Așadar, Colegiul penal reține, că inculpatul a fost recunoscut vinovat pentru săvârșirea infracțiunii contra vieții și sănătății persoanei, prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Sancțiunea art. 151 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de la 5 la 10 ani, calificându-se conform art. 16 Cod penal, ca infracțiune gravă.

Colegiul notează că, instanțele de judecată trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

Instanța de recurs reține, că instanța de apel a stabilit inculpatului în temeiul art. 151 alin. (1) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana

celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Reieșind din textul hotărârii instanței de apel, se reține că această instanță just ținând cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului, de gradul prejudiciabil al faptei comise, de atitudinea inculpatului față de cele săvârșite, totodată, ținând cont și de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, a conchis că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că instanța de apel în general nu s-a expus referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art. art. 90 sau 90¹ Cod penal și suspendarea condiționată (parțială) a executării pedepsei, chiar dacă părțile au solicitat acest lucru, Colegiul penal reține că în prezenta speță, instanța de apel a motivat chestiunea cu privire la pedeapsa ce urmează a fi aplicată inculpatului, stabilind că, lui Croitoru I. urmează a-i fi aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, această instanță neajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită.

Totodată, conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.*

La fel, potrivit, art. 90¹ alin. (1) Cod penal în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Deci, o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 și art. 90¹ Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea

convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În contextul dat, instanța de recurs, totuși precizează, că prin îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor alin. (1) art. 90 și alin. (1) art. 90¹ Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Ce ține de critica recurentului, precum că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art. 61, 75 Cod penal, neținând cont de circumstanțele legate de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat sau tras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv, care din start a recunoscut vina că a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, că inculpatul are familie, un copil minor și este unicul întreținător a familiei, că dauna este recuperată integral și partea vătămată nu dorește că inculpatul să fie pedepsit cu executare, Colegiul penal reține că aceste circumstanțe, ținând cont de prevederile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, au dus la reducerea pedepsei cu închisoare prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod, pînă la limita minimă, astfel instanța de apel aplicând inculpatului minimul pedepsei de 5 ani închisoare.

În altă ordine de idei, Colegiul penal consideră nefondată critica recurentului, precum că în privința inculpatului, fiind prezente mai multe circumstanțe atenuante, iar circumstanțe agravante nefiind stabilite, urmează a fi aplicate prevederile art. 90 sa art. 90¹ Cod penal, deoarece instanța de apel just a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite care se clasifică ca gravă și care reprezintă un grad sporit de pericol pentru societate. Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de recurs consideră, că pedeapsa principală de 5 ani închisoare, stabilită în sarcina inculpatului și modalitatea de executare a acesteia, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă minimă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la stabilirea modalității de executare a pedepsei, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise,

ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată solicitarea recurentului privind aplicarea dispozițiilor art. 90 sau 90¹ Cod penal, în privința lui Croitoru I.

Generalizând cele menționate, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu și-a găsit confirmarea temeiul de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece pedeapsa aplicată inculpatului, Croitoru I., a fost individualizată potrivit legii, iar decizia instanței de apel cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, din care considerent recursul avocatului Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil.

13. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia și avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe **Croitoru Ion Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 27 decembrie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor